

Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislavy

SPRÁVA zo zahraničnej pracovnej cesty (ZPC)

Zahraničná pracovná cesta sa uskutočnila do štátu: Španielsko, Terrassa

Dátum od - do: 02.04.2014 – 04.04.2014

Účastníci ZPC: Ing. arch. Dana Drobniková, PhD.

Podrobné údaje o rokovaní – kde sa rokovanie uskutočnilo, s kým sa rokovalo, obsah rokovania

Bratislava ako hlavné mesto členskej krajiny EÚ spĺňa všetky predpoklady plného členstva v sieti EUROCIITIES – má vyše 250 tisíc obyvateľov a svojím celkovým potenciálom sa zaraďuje medzi mestá značnej regionálnej i medzinárodnej dôležitosti. Bratislava je členom od roku 2010 – členstvo bolo schválené mestským zastupiteľstvom v júli 2009, oficiálne bolo mesto za člena organizácie vyhlásené na výročnom valnom zhromaždení organizácie dňa 27. novembra 2009 v Štokholme. **Pracovná skupina Metropolitné územia (Working Group Metropolitan areas – WG MA) je súčasťou fóra pre ekonomický rozvoj EDF.** WG MA bola ustanovená v dňoch 11. - 13. októbra 2010 v Bruseli. Hlavné mesto SR Bratislava sa aktívne podieľa na odborných aktivitách WG MA. **Členovia WG MA:** Amsterdam, Barcelona, Belfast, Berlin, Birmingham, Brabantstad, Bratislava, Brno, Brussels Capital Region, Budapest, Florence, Gent, Glasgow, Göteborg, Grand Lyon, Helsinki, Katowice, Koeln, Lille, Linköping, Malmö, Manchester, Mannheim, Munich, Netwerkstad, Twente, Pendik/Istanbul, Rennes, Stockholm, Strasbourg, Tallinn, Tampere, Tbilisi, Terrassa Metropolitan Area, The Hague, Warsaw, Vienna, Zürich. Predmetom ZPC bola účasť na: seminári o metropolitnom rozvoji (Terrassa Metropolitan Area) a pracovnom mítingu **WG MA.**

02.04.2014 – prilet do Barcelony a z Barcelony vlakom do Terrassy

03.04.2014 – medzinárodný seminár metropolitné územia – Terrassa Metropolitan Region

Prezentácie zamerané na informáciu o profile metropolitného územia Terrassa:

- integrovanie metropolitného územia Terrassy v územnej organizácii Katalánska (TMA-Terrassa Metropolitan Area): v 90-tich rokoch vznikla dobrovoľná spolupráca 11 municipalít s počtom cca 435 027 obyvateľov (nie je organizovaná na národnej úrovni, nemá spoločný rozpočet) s cieľom spoločne chrániť, podporovať a rozvíjať teritoriálne záujmy – hlavná spolupráca v oblastiach: manažment odpadového hospodárstva, transport, stratégie (politiky), od r. 2009 člen Eurocities;
- projekt Orbital40 – vedecký a technologický park: iniciatíva mesta Terrassa + PPP, Terrassa = 2-hé najväčšie univerzitné mesto v Katalánsku (cca 12 000 študentov) – v štruktúre radnice existuje oddelenie špeciálne zamerané na podporu univerzitných aktivít v meste + vlastná univerzitná infraštruktúra koordinovaná univerzitnou radou/parlamentom; štátna dotácia; mestské nehnuteľnosti; cca 50 spoločností združených vo VTP; 7 základných klastrov s preferenciou troch; Mesto vedy a inovácií – cena vlády; 80% obyvateľov Terrassy je zamestnaných v Terrasse; aktívna činnosť univerzít + výskumných centier; servis pre podnikateľov (konferencie, sieťovanie, tréning...); polycentrická spolupráca; fungovanie platformy na princípe: ponuka – dopyt - participácia, www.orbital40.com
- metropolitné územie Barcelony(BMA) – systém spolupráce: história vývoja (1953-2010/11), 36 primátorov/municipalít (najmenšia samospráva = cca 3000 obyvateľov); 53 mestských radných, rozpočet cca 606 800 000€; cca 5000 pracovníkov z toho len pre administratívu práce cca 500; primátor Barcelony = prezident BMA; nosné témy: priestorové/územné plánovanie - transport-mobilita – infraštruktúra – environmentalistika – bývanie - ekonomický rozvoj - sociálna kohézia; územné plánovanie: pracujú na novom urbanistickom pláne; otvorený proces; mapovanie; GIS – spolupráca so samosprávami; hlavné témy - mestské územia, pobrežné územia, otvorené priestory, parky, pláže - podľa charakteru napr. prírodné, so službami; sieť metropolitných parkov + pláží; infraštruktúra = transport energie, zelené územia; bývanie = sociálne finančne podporované (výstavba sociálnych bytov - časť zabezpečuje BMA, časť samosprávy); vodné hospodárstvo/kolobeh = zariadenia pre zásobovanie vodou, odpadové hospodárstvo, zariadenia pre likvidáciu odpadu; transport + mobilita = gigantická organizácia, priamo organizuje dopravu Barcelony a nepriamo v ostatných územiach (102 liniek, 2000 taxíkov, ...integrovaný systém-1 lístok, udržateľná doprava = aj elektrické taxíky, autobusy, bicibox...; mobilitný plán; strategické plánovanie = letisko, prístav, územia ekonomickej aktivity; medzinárodné vzťahy - priority 2014/15=EU + medzinárodná agenda, sieťovanie miest/metropolitných regiónov (METREX, Metropolis, Medcities, tematické sieťovanie...); z diskusie vyplynulo aj to, že Barcelona má tendenciu v rámci BMA myslieť lokálne...;
- príklady územnej spolupráce - Catalonia Innovation Triangle (CIT) - „od vedomostí k biznisu“: spolupráca 3 miest od r. 2008, cca 97 000 pracovných miest; tematické mapovanie = metropolitný región Barcelona – osí rozvoja, spojenia (Barcelona = ťažisko biznisu)/biznis + územia priemyselnej výroby (znanostná ekonomika) + vedomostná štruktúra (veda, výskum, technologické parky) + ekosystém podnikanie

(renomované univerzity – cieľom je udržať absolventov v regióne) + signalizačná mapa – multiinformačná (aj otázka cien energií pre podnikanie); kooperácia funguje vtedy, ak predstavuje rozsiahly teritoriálny dopad.

04.04.2014 – medzinárodný seminár metropolitné územia + míting WG MA:

medzinárodný seminár metropolitné územia

- Terrassa – teritoriálna vízia rozvoja (TMA): zdôraznenie sieťovania miest a decentralizácie, periférnejšia poloha sídla neznamena len funkciu bývania → rozvíjať v regióne špecializáciu miest („metropolitan pizza“ napr.: vína produkcia, Národné múzeum v Terrasse, Národné parky severne od Terrassy, univerzity, Triangle...), tvoriť prepojenia; Terrassa metropolitný región nie je inštitúcia je to aktívna platforma, ktorá chce patriť do územia „veľkej Barcelony“ – významnú úlohu aktívnej politiky rozvoja zohrávajú mestské parlamenty najmä 7-mich kľúčových miest TMA;
- v diskusiách s odbornými predstaviteľmi Terrassy o spolupráci v územnom rozvoji, urbánnom rozvoji, priestorovom rozvoji a infraštruktúre rezonovali najmä témy: kooperácia verzus súťaž; potreba nových modelov kooperácie v teritoriálnom i národnom kontexte (dôležitá úloha mestských parlamentov ako facilitátorov procesu); spolupráca urban-rural areas (požiadavky obyvateľov vidieckych oblastí na životné podmienky sa približujú požiadavkám obyvateľov miest...); riešenie nízkonákladového bývania (v dôsledku krízy evidujú v TMA veľký počet opustených bytov a domov, stúpa počet ľudí na ulici ktorí nevládzu splácať hypotéky...); stúpajúci význam univerzít a potreba rozvíjania intenzívnej spolupráce univerzít s výrobným a biznis sektorom (napr. vývoj produktov na zákazku – príklad: technická univerzita v Terrasse vyvinula prístroj (optický?) na objednávku); aproximácia politik metropolitného rozvoja v rámci EU (ako by mala byť EU nápomocná v procese rozvoja metropolitných území?)

míting WG MA

- workshop odbornej pracovnej skupiny WG MA sa uskutočnil pod vedením riadiacich členov WG MA Petra Austina (Oslo City Council) a Lindy Peltzer (Brabantstad). Hlavné témy rokovania:
 1. plán aktivít WG MA v r. 2014:
 - aktuálny z miest - informácia zástupcov zúčastnených miest (BrabanStad, Brno, Bratislava, Grenoble, Lille, Oslo, Preston, Rennes, Varšava, Zürich)
 - plán mítingov WG MA v r. 2014 bude vychádzať z termínov EDF, spolupráca s WG Cohesion Policy a WG Integrated Urban Development z dôvodu lepšej koordinácie aktivít EDF-Eurocities - plánované mítingy 2014: Brusel 3-5 jún + v rámci EDF v Brne – 22-24 september
 - predpokladané témy 2014-2015: plánuje sa zintenzívniť spolupráca v rámci výskumných aktivít EU (ESPON) s cieľom pokračovať v projekte MAIA; projekt ESPON zameraný na ekonomický význam metropolitných území; rozširovanie nástrojov rozvoja MA na národných úrovniach; „demokratická zákonnosť“ a pod. - upresnenie agendy na mítingu v Bruseli (jún 2014)

Vyhodnotenie z hľadiska splnenia účelu ZPC a odborného prínosu:

ZPC splnila účel. Z hľadiska nadviazania nových kontaktov sa k odborným prínosom ZPC radí najmä kontakt s Antoni Serra - riaditeľom oddelenia urbanistického plánovania, priestorového plánovania a infraštruktúry mesta Terrassa.

Konkrétne úlohy, ktoré vyplynuli zo ZPC:

- mimoriadne úlohy zo ZPC nevyplynuli;
- v platnosti ostáva priebežná spolupráca členov WG MA na príprave spoločných pracovných materiálov (zabezpečuje Drobniaková);
- distribúcia štúdie MAIA – Concluding Report: materiál bol odovzdaný v elektronickej forme OZVP – WG MA odporúča zabezpečiť preklad do národného jazyka.

Z hľadiska: koordinácie urbánneho rozvoja mesta v súlade s európskymi dokumentmi a agendy programového obdobia 2014-2020 zameraného na integrované teritoriálne stratégie (aj pripravovaný RIOP) by bolo vhodné:

- vytvoriť v organizačnej štruktúre Magistrátu hl. m. SR BA účinnejší model spolupráce jednotlivých oddelení zameraných na tvorbu a implementáciu strategických cieľov rozvoja mesta ako aj zabezpečiť adekvátne materiálno-technické a personálne vybavenie oddelení kľúčových pre tvorbu a implementáciu strategických dokumentov mesta.

V Bratislave dňa: 09.04.2014

podpis účastníka ZPC